

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

-обавезна садржина- свака рубрика мора бити попуњена

(сви подаци уписују се у одговарајућу рубрику, а назив и место рубрике не могу се мењати или изоставити)

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Датум и орган који је именовео комисију 27.03.2018., Наставно-научно веће Медицинског факултета Универзитета у Новом Саду 2. Састав комисије са знаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен: <ol style="list-style-type: none"> 1. Проф. др Лариса Блажић, редовни професор, Стоматологија- болести зуба и ендодонција, 17.04.2014., Медицински факултет, Универзитет у Новом Саду; 2. Проф. др Бранислав Карацић, ванредни професор, Стоматологија- болести зуба и ендодонција, 25.10.2016., Стоматолошки факултет, Универзитет у Београду 3. Доц. др Владимир Кнежевић, доцент, Психијатрија са медицинском психологијом, 21.11.2015., Медицински факултет, Универзитет у Новом Саду
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Име, име једног родитеља, презиме: Јована, Предраг, Маневски 2. Датум рођења, општина, држава: 10.06.1986., Нови Сад, Србија 3. Назив факултета, назив студијског програма дипломских академских студија – мастер и стечени стручни назив. Медицински факултет, Стоматологија, доктор стоматологије 4. Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија 2011. година, Клиничка медицина 5. Назив факултета, назив магистарске тезе, научна област и датум одбране: 6. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука:
III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:
Денталне ерозије и састав пљувачке код пацијената са булимијом праћеном повраћањем

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Докторска дисертација написана је на 130 страница и садржи 8 поглавља (увод, преглед литературе, циљеви истраживања и радне хипотезе, материјал и метод рада, резултати, дискусија, закључак, литература). У оквиру докторске дисертације приказано је укупно 34 табеле и 21 графикон. Литература садржи 278 библиографских навода. Структура дисертације је коректно избалансирана.

У уводном делу докторске дисертације аутор упућује на комплексност проблематике којом ће се бавити током истраживања, указује на основе булимике, њену распрострањеност и социолошки значај, као и на повезаност учесталог повраћања са појавом денталних ерозија, њиховим степеном и специфичном локализацијом, уз истицање повезаности овог обољења са квалитативним и квантитативним променама пљувачке. Кроз преглед литературе систематски је обрађена етиологија и патологија булимике као и механизам којим ово обољење остварује утицај на зубна ткива и пљувачку. Аутор је указао на етиологију, механизам настанка, патофизиологију, дијагностику, превенцију и терапију денталних ерозија, као и на карактеристике саливарних промена које прате булимију уз репетиторијум познатих чињеница о заштитним функцијама пљувачке, ксеростомији и сијалоаденози.

Циљ докторске дисертације био је да се у оквиру клиничког истраживања испита присуство, степен и локализација ерозивних промена употребом BEWE индекса код пацијената са булимичком праћеном повраћањем и здравих испитаника, као и да се утврди вредност индекса меких наслага и гингивалног индекса папиларног крварења у обе групе испитаника. Циљ лабораторијског истраживања био је да се утврди количина нестимулисана и стимулисана пљувачке, њихова рН вредност и концентрација јона калцијума, фосфата, бикарбоната и урее у узорцима пљувачке пацијената са булимичком праћеном повраћањем и код здравих испитаника.

У оквиру истраживања испитано је 30 испитаника оболелих од булимике праћене повраћањем и 30 здравих испитаника, а коришћене су анкетне методе (упитник), клиничко и лабораторијско испитивање. Клинички преглед обухватио је екстраоралну и интраоралну инспекцију, уз оцену статуса зуба и примену BEWE индекса, индекса меких наслага и индекса гингивалног крварења. Лабораторијске методе подразумевале су обраду узорковане пљувачке уз утврђивање количине пљувачке, рН вредности и концентрације електролита.

Резултати докторске дисертације су показали да пацијенти оболели од булимике праћене повраћањем значајно чешће имају денталне ерозије у односу на контролне испитанике, да су еродоване лезије тежег степена у булимичној групи што је праћено интензивнијим болним сензацијама на надражај, као и да су оне значајно чешће локализоване на оралним површинама зуба у оболелој групи. Код испитаника булимичне групе утврђене су и значајно више вредности гингивалног индекса папиларног крварења, а анализе пљувачке указале су да булимични испитаници имају значајно мању количину нестимулисана пљувачке, значајно ниже рН вредности у обе саливарне фракције, више концентрације калцијума у нестимулисаој пљувачки, ниже концентрације фосфата у обе фракције, ниже концентрације бикарбоната у нестимулисаој фракцији и ниже вредности урее у обе фракције пљувачке.

V ВРЕДНОВАЊЕ

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Наслов докторске дисертације је јасно формулисан и у потпуности приказује садржај докторске дисертације.

Увод кратко и јасно дефинише предмет истраживања и пружа увид у оралне манифестације које се јављају као последица булимике праћене повраћањем са акцентом на денталне ерозије и саливарне промене.

Преглед литературе је написан систематично и пружа увид у карактеристике и патологију булимике и њену повезаност са денталним ерозијама и саливарним променама. Кандидат детаљно описује преглед актуелних ставова и нових сазнања из области поремећаја исхране, денталних ерозија, сијалоаденозе и ксеростомије, њихове етиологије и патофизиологије, уз истицање повраћања као једног од основних етиолошких фактора за настанак оралних манифестација булимике.

Циљ рада и хипотезе су јасно изложени, добро формулисани и заснивају се на досадашњим истраживањима која су спроведена научно признатим методама и принципима закључивања. **Материјал и методе** су изложени у складу са принципима научно-истраживачког рада. Прецизно је описан поступак одабира испитаника обе групе, уз јасно навођење критеријума за укључивање и искључивање из студије. Кандидат адекватно наводи елементе анкетног истраживања и структурирања упитника, као и методе и елементе клиничког испитивања. У складу са досадашњим истраживањима, адекватно су одабране и методе прикупљања и чувања узорака пљувачке, као и лабораторијске анализе. Одговарајућ одабир испитаника и метода истраживања омогућава поновљивост испитивања. Статистичка анализа резултата спроведена је у складу са циљем и методом рада.

Резултати истраживања су уверљиво, разумљиво и прегледно приказани табеларно и графички, уз адекватно и јасно навођење текстуалних коментара и статистичке значајности.

У поглављу дискусија је јасно образложена примењена методологија и критеријуми за укључивање испитаника у студију, затим су анализирани резултати анкетног, клиничког и лабораторијског истраживања, уз поређење са релевантним подацима из стране и домаће литературе. Акцентован је и значај увођења превентивних мера и клиничких водича који се тичу знања и поступања стоматолога са пацијентима оболелим од булимије. Анализа сопствених резултата је адекватна, а цитирани литературни подаци су актуелни, уверљиви и критички одабрани.

Закључак на јасан и прецизан начин садржи сазнања која су проистекла из анкетног, клиничког и лабораторијског истраживања, а која указују на ерозивно дејство желудачног садржаја и последице које оставља на зубна ткива код пацијената са булимијом праћеном повраћањем, потом на појаву, степен и специфичну локализацију ерозија код ових пацијената, као и на квалитативне и квантитативне промене пљувачке.

Литература садржи библиографске наводе (укупно 278) који су актуелни и савремени у односу на тему истраживања.

Комисија је позитивно оценила све делове докторске дисертације.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

1. Lončar J, Panić Z, Stojšin I, Savović S, Petrović B. Primena vizuelno-analogne skale kod osoba sa bolom orofacijalne regije. Srp Arh Celok Lek. 2013;141(7-8):454-459. Kategorija: M23

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Закључци анкетног истраживања

- У булимичној групи има значајно више незапослених испитаника
- Испитаници булимичне групе значајно чешће четкају зубе непосредно након оброка у односу на контролну групу
- Пацијенти оболели од булимије значајно ређе користе помоћна средства за оралну хигијену попут денталног конца и течности за испирање уста
- Пацијенти оболели од булимије чешће пате од симптома сувоће уста као што су отежано гутање и говор, потреба за сталним пијењем воде и дисгеузија
- Испитаници булимичне групе значајно ређе конзумирају газирани и негазирани сокове у односу на здраве испитанике

Закључци клиничког истраживања

- Денталне ерозије се значајно чешће срећу код испитаника са булимијом праћеном повраћањем, уз значајно већи број укупно верификованих ерозивних лезија као и значајно већи просечан број ерозија по испитанику

- Ерозивне лезије се у булимичној групи значајно чешће налазе на оралним површинама, а у контролној групи на вестибуларним површинама зуба
- У групи оболелих од булимије највећи број ерозија се среће на оралним површинама секутића горње вилице и оклузалним површинама доњих молара, док се у контролној групи лезије најчешће налазе на вестибуларним површинама горњих секутића и оклузалним површинама доњих молара
- Степен ерозивних лезија оцењен BEWE индексом значајно је виши у групи испитаника оболелих од булимије
- Просечан BEWE индекс у другом и четвртом секстанту значајно је виши у булимичној групи у односу на контролну
- Дужина трајања булимије значајно корелира са учесталијом појавом ерозија у булимичној групи, њиховом појавом на оралним површинама зуба и вишим степеном ерозивних лезија у другом и четвртом секстанту
- Већа учесталост повраћања у булимичној групи значајно корелира са појавом ерозија на оралним површинама зуба
- Испитаници оболели од булимије значајно чешће осећају бол на надражаје у пределу најизраженије ерозивне лезије у односу на здраве испитанике
- Испитаници обе групе интензивније оцењују бол у пределу ерозивне лезије након провокације у односу на оцену бола пре провокационог теста
- Испитаници булимичне групе бол пре и након провокације у пределу ерозивне лезије оцењују значајно вишим интензитетом у односу на здраве испитанике
- У булимичној групи се значајно чешће среће ангуларни хеилитис
- Тест витроадхезије је чешће позитиван у групи испитаника оболелих од булимије
- Испитаници оболели од булимије имају статистички значајно више вредности гингивалног индекса папиларног крварења

Закључци лабораторијског истраживања

- Испитаници булимичне групе имају значајно слабију нестимулисану саливацију
- Испитаници оболели од булимије имају значајно ниже рН вредности нестимулисане и стимулисане пљувачке
- Испитаници оболели од булимије имају значајно више вредности калцијума у нестимулисаној фракцији пљувачке
- Испитаници оболели од булимије имају значајно ниже вредности фосфата у нестимулисаној и стимулисаној пљувачки
- Испитаници оболели од булимије имају значајно ниже вредности бикарбоната у нестимулисаној фракцији пљувачке
- Испитаници оболели од булимије имају значајно ниже вредности урее у нестимулисаној и стимулисаној пљувачки

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Мишљење Комисије је да су резултати истраживања у оквиру докторске дисертације систематично, јасно и прикладно табеларно и графички приказани и текстуално интерпретирани. Тумачење резултата се заснива на савременим и доступним научним сазнањима, те се **начин приказа и тумачења резултата истраживања оцењује позитивно.**

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:
<p>1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме? Дисертација је написана у складу са образложењем написаним у пријави теме.</p>
<p>2. Да ли дисертација садржи све битне елементе? Дисертација садржи све битне елементе на основу којих би истраживање могло бити поновљено и проверено.</p>
<p>3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци? Дисертација је резултат оригиналног научног истраживања кандидаткиње. Ова проспективна и опсервациона студија са специфичном тематиком представља интердисциплинарно истраживање и указује на значајне оралне манифестације булимije које су често занемарене, а њихово познавање и дијагностиковање је неопходно за свеобухватан и целовит приступ у лечењу булимije. У нашој земљи су истраживања које се баве булимijом са стоматолошког аспекта веома скромна, па ова студија поред пружања епидемиолошких података, може послужити као основа за предлог и израду првог стоматолошког протокола о поступању са пацијентима оболелим од булимije. Употребом таквог протокола у свакодневној стоматолошкој пракси, омогућила би се рана дијагностика, превенција и правовремено лечење, а самим тим смањила учесталост компликација и иререверзибилних промена уз побољшање квалитета живота пацијената. Ово истраживање својим резултатима указује на значај оралних манифестација булимije и неопходност превентивног стоматолошког програма намењеног овим пацијентима, у који би оболели од булимije били укључени одмах по дијагностиковању поремећаја исхране. Такође, превентивни и едукативни програми могу бити усмерени ка средњошколској и студентској популацији у којој је учесталост поремећаја исхране највећа. Како је стоматолог често први лекар који се може сусрести са неким од клиничких симптома булимije, веома је значајно познавање оралних манифестација поремећаја исхране од стране стоматолога, па ово истраживање истовремено указује и на потребу за додатном едукацијом стоматолога на ову тему кроз стручне и научне текстове.</p>
<p>4. Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања. Недостаци докторске дисертације нису уочени.</p>
X ПРЕДЛОГ:
<p>На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже да се докторска дисертација прихвати, а кандидату одобри одбрана .</p> <p>На основу укупне позитивне оцене докторске дисертације др Јоване Маневски, Комисија са задовољством предлаже Наставно-научном већу Медицинског факултета и Сенату Универзитета у Новом Саду да се насловљена докторска дисертација “Денталне ерозије и састав пљувачке код пацијената са булимijом праћеном повраћањем” прихвати и настави даљи поступак, а кандидату одобри одбрана докторске дисертације.</p>

Датум: 16.04.2018.

НАВЕСТИ ИМЕ И ЗВАЊЕ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ
ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Проф. др Лариса Блажић, председник

Проф. др Бранислав Карацић, члан

Доц. др Владимир Кнежевић, члан

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.

ИЗВЕШТАЈ СЕ ПОДНОСИ У 10 ПРИМЕРАКА

(два извештаја са оригиналним потписима)

КАНДИДАТ ЈЕ ОБАВЕЗАН ДА ДОСТАВИ ИЗВЕШТАЈ И У ЕЛЕКТОРНСКОЈ ФОРМИ

У PDF формату на ЦД-у

**НАПОМЕНА: Уз извештаје студенти морају да предају и попуњен образац бр. 7 у
два примерка и на ЦД-у у PDF формату**